Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

PROPERTY OF ARIC Established 1989
PROPERTY OF ACKU 7032

د ماښامونو ډیوه

د شعرونو مجموعه

نجیبه «سارا بیابانی»

کتاب	:	د ماښامونو ډیوه
شاعره	:	نجیبه سارا بیابانی
خپرونکی	:	مظفر شاه اپریدی
مهتمم	:	ډاکتر محمد اعظم اعظم
د چاپ ځای	:	د فرنټیر پوست اداره
د چاپ شمیر	:	۱۰۰۰ ټوکه
د چاپ کال	:	۱۹۹۷ عیسوی
بیه	:	(۳۰) کلداری
کمپوز او دیزاین	:	محمد ابراهیم «امیری»
پشتی	:	مکنون مقصودی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیابانی په یاد

چه د لنډی مودی لپاره یی را سره د ژوند د یو خوږ ملګری په حیث ګام کیښود خو د وخت جابر قاضی پخپلی بی عدالتی د تل لپاره راڅخه بیل کړ او ده خپل خوږ ژوند دوطن او خلکو نه قربان کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

او د خپل خدای بښلی پلار په نامه چې
د لومړي ځل له پاره یې قلم په لاس کې راکړ

چې آغاز کې لیونتوب انجام به یې څه وي
په حیرت یم حقیقت مقام به څه وي

لنډه پېژندګلوي

نجيبه سارا بياباني د خداي بښلي ښاغلي حضرت مير خان لور
او د عبدالکريم خان لمسۍ ده په خته ابراهيم خيله ده چه په
کال ۱۹۶۳ ع کی د کابل ولايت د پغمان د ولسوالي د سينو بابا
په کلي کی زيږدلی ده په کال ۱۹۸۲ ع رابعي بلخی دليسی نه
فارغه شوي ده چی د تحصيل په دوره کی ئي هم د راديو افغانستان
سره همکاری درلوده په کال ۱۹۸۸ ع کی د راديو افغانستان په
هنرو ادبياتو کی د پرديو سرىٰ کار په رسمی توګه پيل کړ چی د
وخت د نامساعدو شرايطو په اساس له خپلو لوړو تحصيلاتو څخه
دوه کاله محرومه پاتی شوه په همدی لړ کی ليکوالی او نطاقی هم
کوله سارا برسيره پدی مصروفيت د فرهنګ مجلی او د قبايلو
جرګی مجلی همکاره هم پاتی شوی ده په د ۱۹۷۳ کال نه را پدی
خوا ئي په شعر ويلو نظم ليکلو پيل کړيدی چی تراوسه ئي په سونو
شعرونه او نظمونه ليکلی دی سربيره پدی سارا اوس (۶) مجمعی
شعرونه دوه مجمعی ازاده نظمونه يوه مجمعه د خپلی دايری نه
ښکلی آدبی ملغلری دوه مجمعي لندی کيسی او دوه ناوله لری د

Printing & Packaging Rawalpindi Ph: 73243

سارا یوه شعري مجمعه په ۱۹۹۲ کال د کابل په مطبعه کې چه د چاپ لاندې وه متاسفانه وسوزیده چه په همدې ۱۹۹۲ کال کې سارا پیښور ته راغله چه بیا په پیښور کې د پښتنو دوستانو په همکاري خپلې هلې ځلې پیل کړې سارا په پیښور کې د وحدت اخبار، هیواد اخبار او پامیر اخبار سره همکاري کړیده ددې په څنګ کې د پیښور په رادیو کې هم قلمي همکاري درلوده چه په ۱۹۹۳ کال کې د بي بي سي ایجوکیشنل ډرامو کې برخه واخیسته تراوسه پورې د لیکوالۍ په اړخ کې د بي بي سي سره قراردادي همکاري لرې د ماښامونو ډیوه د سارا د شعرونو دا لومړنۍ مجمعه ده چې د فرنټیر پوست د ایډیټر ښاغلي مظفر شاه اپریدي په مرسته چاپ شوه همدا راز سارا په ډیر درناوي سره د محترم شاه صاحب نه مننه کوي او مونږ د سارا بي بي د نورو اثارو د چاپ کولو هیله لرو او ددې باهمتې پښتنې خور کامیابي غواړو.

د فرنټیر پوست اداراه

زړونو پرسوی لوئ صحرا وکړی او پر سوی لوئ صحرا د شعرونو دداغلو غاټولو رنګین فصل را وټوکوی. زه شعر ته په یوه عجیب تقدس قایل یم، زه له شعر سره د عبادت تر سرحده مینه لرم، خو زه د شعرونو کره کتونکی نه یم، د سارا شعرونه به د شعرونو کره کتونکو ته پریږدو، هسې می هم نه غوښتل چی پر شعرونو یی نقد او کره کتنه وکړم، خو کله می چی د سارا د یوه شعر مقطع ولوسته له نقد او کره کتنی نه یی ډیولری او غلی، غلی په څنګ تیر شوم.

دشعر مقطع داده :

که د سارا شعر ته غلط وایی څوك
هغه هم مینه په ګوهر نه لری

نه پوهیږم سارا خور به ګوهر په کوم مفهوم راوړی وی، ګوهر له قیمتی مرغلرویی سره سره له اوښکو، ښکلا، سپیڅلتیا او پاکۍ لپاره استعاره کیدای شی. همدارنګه د ښکلا الهه "دیونان د ښکلا ملکه وینوس" له ګوهر نه پیدا شوی ده.

له اوښکو، ښکلا، سپیڅلتیا او د ښکلا له الهی "وینوس" سره خو کرکه نه شی کیدای. مجبور یم چی د سارا شعرونو ته غلط و نه وایم او له "ګوهر" سره د مینی په خاطر یی له غلطو شعرونو سره هم ناکام وکړم.

مونږ له یوی لسیزی زیات عمر له ویروونکو تکو تورو شپو له بوږنوونکو غیر شاعرانه او غیر عاشقانه ماښامونو له ژوبلوونکو او

وژونکو رڼاګانو او لمبو سره تیر کړی او لایی تیرو. موږ په سلګونو غمجنی، ویښی او زخمی شپی د ډیوو، شمعو، ستورو، سپوږمیو او عاشقانه او شاعرانه رڼاګانو په ځای د باروتو، توپ، توغندی، د ماشیګڼو د ګولیو او دالوتکو د بمونو په جهنمی رڼاګانو (۱) او لمبو رڼا، سپینی او سوی لوی لیدلی دی. موږ په رڼاګانو هم شکمن یو. د ایران او د شعرونو د نړی ددیری مشهوری ځوانیمرګی شاعری فروغ (فرخزاد) په قول :

(زمونږ د ژوند دښته له تیارونه ډکه ده، هغلته لږی ډیر لږی د نور دوه ټکی معلومیږی خو کیدای شی چی هغه هم دلیوه ستږګی وی).

خو موږ ګران لوستونکی له ویروونکو، ژوبلوونکو او وژونکو رڼاګانو پرځای لکه ناسوی پتنګان یوی شاعرانه، عاشقانه او غزلیزی رڼا ته رابولو. دا رڼا (دماښامونو ډیوه) یو ډیر ښکلی، عاشقانه، شاعرانه او غزلیزنوم دی چی ډیر می خوښ شو، حکه می خوښ شوی دی چی د ماښام د نوم په اوریدو می یوه غم انګیزه ښکلا په روح کی انځوره شوه. چی بیا ډیوه هم له ماښامونو سره غبرګه شی له یوی غم انګیزی ښکلا سره یوه بله زیړه انځوره غبرږ په غیږ شی داسی لکه د محبوب په تورو او پریشانو څڼو کی د نرګس د ګلونو غنچه.

خدای دی وکړي چی (دماښامونو ډیوه) د خپل نوم غوندی

ښکلي وی او د لوستونکو د ذوق پرماښامونو د زيړی رڼا غزليز لاسونه راتير کړی.

زه نه پوهيږم چی دا ليکنه د (سارا) دورکو او شهيدو شعرونو مرثيه وبولم او که د ژونديو شعرونو د خپريدو مبارکی.

خپلی خبری د سارا د يوه غزل په څو بيتونو رانغاړم، د شعر مينه وال يی د شعرونو لوستلو ته رابولم :

ساقی نه ولی وچ ولاړ يی راته
دسترګو اوښکې دی پياله خو نه ده
د نيمه خوا مينی کورګی دی په کی
بيلتونه مه راڅه ديره خو نه ده
د زړګی کور کی می يو ګل ښکاری
نامرده مه شکوه باغچه خو نه ده
د سارا د شعرونو د غوړيدو او څليدو په هيله
په پښتنه او شاعرانه مينه
کاروان

پيښور د ازاد افغانستان دليکوالو ټولنه (وفا)

۱۳۷۵/٤/۸

دسارا د ماښامونو ډیوه

د پښتنو زنانه ؤ پ پحقله وئیلی شی چی دوی په فطری توګه شاعرانی وی دوی چی میچن ته ناستې وی نو هم یوه ټپه یا شعرئی په خله وی که ګودر ته د اوبو د پاره ځی نو هم د ګودر سره متعلقه ټپی یی بی ساخته له خولی وځې او که په نور څه کار کی مشغول وی نو هم مصری یا لنډۍروایی. پدی وجه نقادانو د پښتو شاعری ابتداد ښځو پوری منسوب کړی ده دا ځکه داکثرو ټپو او ځینو پخوانیو شعرونو مخاطبه د ښځی لخوا سړی ته شوی ده د مسافری او فراق تزکری د عشق و محبت شدید کیفیات او نور د غسی واردات سړی ته د ښځی لخوا بیان شوی نو په دغه وجه د شاعریشروع د ښځو برخه ګڼلی شی.

د زنانه د کلام زړی نمونی دپټی خزانی د شپږو زنانه شاعرانو نه پس په روانه شلمه صدی کی ډیری موجودی دی شلمه صدی کی چی سیده بشرٰی بیګم (س .ب .ب) کومه شاعری کړی ده اوسنیو په کی ددی دور زنانه شاعرانو نوری فکری اوفنی اضافی کړی دی.

افغانستان کی هر څو که د تخلیق په ځای تحقیق ته زیاته توجه ورکړی شوی ده او د مخصوصو حالاتو ترمخه ګټور تحقیقی کار شوی دی خو ولی بیا هم پکی شعر او افسانی او ادب لطیف په اضافو کی د اوچتی پائی ادب تخلیق شوی او په هغیہ کی د ښځو هم واضحه برخه ده.

په دغه قسمه شاعری ځینو ناقدانو دا تنقید هم کړی دی چی داقسمه شاعری کی تخیل او شعری نزاکت نه وی کوم چی د شعریت د پاره ډیر ضروری ده خو د سارا بی بی شاعری ددی قسمه شاعری بر عکس ددی په شاعری کی نخیل هم شته او شعری نزاکتونه هم او فنی ښکلاګانی هم سُرور او مستي هم شته.

رندی هم شته او شوخې هم دغه قسمه شاعری کې شعریت او تخیل په غټه پیمانه وی او دغه څیز د سارا په شعری مجموعه «د ماښامونو ډیوه» کی هم ښه پریمانه شته د تخیل او شعریت نه ډکه شاعري عموماً په صوری او تکنیکی لحاظ څه خو کمزوری هم لری خو دا قسمه تکنیکی او صوری لوازمات عموماً غزل د پاره لازمی ګڼلی شی او سارا د نظم شاعره ده پابند، ازاد، مصری او د ډاکتر زیار صاحب په اصطلاح سپین شعرونه یی هم لیکلی دی دا ازاد او مصرا نظم د رائج کیدلو په وخت ددی شدید مخالفت هم شوی وؤ چی پښتو کی ددی ځای نیول مشکل وی خو د وخت تیریدلو سره چی په شاعری کی چی رنګ رنګ تجربی او اضافی وشی نو دغه

قسمه نظمونو ته پښتو هم غاړه کيښوده او دا دی نن پکی د سارا غوندی پښتنی زنانه هم اضافي کوي د خوند خبره داده چی زنانه شاعرانو کی اکثرو ازاد نظم ته زياته توجه کړی ده دا ازاد نظم که پښتانه مخالفت کوی او که موافقت خو رښتيا خبره داده چی د زمانی د بدليدونکو حالاتو او په نړيوال ادب کې د فني او فکري جدتو نو ترمخه دا يو غټ ضرورت وؤ چی پښتو کی دې هم آزاد نظم رائج شي. دغو منثوری شاعری افغانستان کی ادبی ټوټی او پيښور کی ادب لطيف هم وئلی شوی دې افغانستان کی مرحوم عبدالحی حبيبی او موحوم گل باچا الفت د اقسمه ټوټی ليکلی دی او پيښور کې مرحوم راحت زاخيلې مرحوم دوست محمد کامل او مرحوم حمزهؒ بابا دا قسمه ادب لطيف تخليق کړی دی او په ژوند کی د افغانستان داکتر زيار او محمد دين ژواك او پيښور کی د هميش خليل ځينو ليکونو نه علاوه د هغه په افسانو هم دا مينه ماتيری.

دا سلسله اوس چی تر محترمی سارا بی بی راورسيده ځينی تجربی هم پکی وشوی په کومو چی د سارا بی بی نظر دی او د هغی په مناظرو کی يی خپلی ادبی يا هنری ټوټی تخليق کړی دی په دغو ټوټو کی يی خوند هم شته او فکر هم او د ادب لطيف ښائسته نمونی دی؛

لکه دا دي سارا د ادب لطیف یوه نمونه

څومره مؤدبانه به می (تانه) ویل چی (تاسو) ستاسو جمله به می په هره خبره کی په ادب سره ویله چی تاسو څومره ښه انسان یاست خو په زړه کی به می ویل چی (ته) څومره راته گران یی.

او دایی هم د نظم نمونه

هر څه کیدای شی خو
هیڅکله داسی نشی کیدای
چی زه به ستایم
او ته به د بل
دا خیال دی
دا محال دی
د حقیقت نه لری
یو مجال دي
څکه چی مینه د عبادت نه کمه نده
او عبادت دروغ نشی کیدای ⁂

سارا بیابانی د پښتو شعر په میدان کی یو نوی نوم دی خو د
هغی د کلام د کتو نه پس په وړومبی نظر کی بنده دا محسوسه
کړی چی هغی یو بشپړ علمی او ادبی پس منظر لرې او د هغی *
شعری ذوق یو سپیڅلی ذوق دي او د یو پاریدلې احساس میرمنه ده
دا ځیزونه د معیاری شاعرۍ د پاره بنیادی موادو د لټون بنیادونه
په ګټه کوی پاتی شوه د شعر د جوړښت د هئیت او لباسی ښائست،
نو هغه د وخت تیریدو او تجربی سره په خپله ځان برابر وی او پر مخ
تګ کوی خو ولی دا به هم مناسبه وی چی خپلی شاعری ته د هغی
دفن د خوبو سره د ځینو وړو وړو خامو ښودنه هم وکړی شی سارا
د فکری او مضوعاتو په توګه د موجوده دور شاعره ده خو د بیان
اندازه یی او د وینا (لیك) طرز په طرز یی د فولکوری (اولسی)
شاعری اثرات ځرګند دی. چی هغه په ازادو نظمونو کی خو څه
معنی نه لری ولی په غزل یا په پابندو نظمونو کی د هغو پابندی
لازمی شی دی او زه د سارا بی بی پام دی ته په خصوصی ډول
راګرځول غوړام په مجموعی توګه د سارا شاعری د فکر او د تخیل
په ډګر کې دیره ښکلی او معنی خیزه شاعری ده د نوی وخت شعور
سره سره د یو خاص قسم جدت او تازګی لری او د تولونه غټ
صفت یی د الفاظو سادګی او د بیان بیساختګی ده او په داسی حال
کې چی زمونږ په ادب کی د زنانه و برخه لاتراوسه ډیره کمه ده د
سارا غوندی د بیدار ذهن لروونکو شریکوالی دم غنیمت دی. او

زمونږ د ادب په روښانه مستقبل باندی کواهی کې زما باور دی چی سارا که خپل شاعرانه صالاحیتونه په کار راوستل او د ادب مطالعه یی جاری وساتله نو د پښتو شاعری باغ باړی ته به سدا بهار گلونو پیرزوئنی ورکړی.

سارا چی د پستنو د روایاتو یوه پابنده پښتنه پاتی شوی ده او د ا خپل دستور د خپل تصور نه مقدم بولی او پښتنی حیاور باندی غالبه ده ځکه له پښتو دستور نه پخپل شعر کي داسی گیله کوی.

تـصـور راتـه تـصـویـر شـو پـه لـیـمـو کـی
خـپـی می بندی د پـښـتـو پـه زنځـیـروکـی
چی بنگری د سارا شرنگ کړی جتکه وخوری
چـی مـات نـشـی پـه دسـتـور د پـښـتـنو کی

داسی معلومیری چی سارا په سپین زړه سپینی خبری کوی او قاطع ځواب ورکوی او خپل غرور د پښتو ساتلو سره تړلی بولی لکه چی وایی:

که سل ځله زړه ښه کړم چی ساقی نه د اجام واخلم،
خو پښتو کی یو پیاله ده جام نسکور دی پکی

په رستیا چی پښتنو میرمنو سره د حیا ساتنه د پښتو ساتنه ده او د دستور ساتنه د دوی دلوړو بسرونو د غرور ساتنه ده لکه چی د سارا د دغه شعر نه څرگندیږی چی په کومه اندازه د پښتنی میرمنی

سره د خپلی حیا سوچ وی چی حتیٰ د قلم په ژبه یی د شعر په الفاضو کی بیانوی لکه چی وائی:

هم په کتو هم نه کتو کی مرمه
لکه ډیوه په ادیرو کی مرمه
ماته ستا مینه کی حیا رقیب شوه
ځکه ذستور د پښتنو کی مرمه

او دائی هم د آدابی ټوټی بله نمونه

کله چی می هغه ستاسره اشنا کړ پوهیری؟
هغه ځما مینه وه
ځما د ټول عمر سرمایه
ځما ارزو
ځما اراده
ځما ژوند او ځما د ژوند کولو وسیله خو کله چی تا د خپل یره ګړی هوس د پاره له مانه پردی کړ
د ټول عمر له پاره راته پردی ښکاری
ته په نورو هوسونو کی ډوبه یی خو
زه دحسادت په اور کی د تل دپاره په هر چا بی اعتماده پاتی شوم.

دسارا په ادب لطیف یا ادبی ټوټی کې د ادب ډیری ملغری شته چی په پخپل یو سوچه شاعرانه تخیل یی امیل تری جوړ کړی دی.

او دائی هم د شعر یوه نمونه چی د مولانا رومی یا بلخی یو شعر یی پخپل روان قلم ژباړه کړی ده.

مولانا وائی:

بی همه گان به سر شود

بیتو به سر نمی شود

سارا وائی:

بیله هر چا په سر رسیږ

بیتا په سر نه رسیږ

ته خوږ دلبر ئی ځما

ځان او ځیگر ئی ځما

نورالبصر ئی ځما

شمس او قمر ئی ځما

بیله هر چا په سر رسیږ

بیتا په سر نه رسیږ

په پایږ کی د سارا د لاکامیابی په هیله

داکتر محمد اعظم اعظم پیسور پوهنتون

۲۱ اگست ۱۹۹۷

ستار په آواز راغی نغمو سره مستانه
زاهد په نڅا راغې ساقې ته ئی ویل جانانه
چی کړنگ یی د پیالو شو ساقی په نڅیدو شو
هر کنج د عبادت نه مست راغی شو دیوانه
څوك دوب په عبادت کی څوك لار د حقیقت کی
څوك غرق په تصوف کی څوك زلفو کی زولانه
یو مست په تماشی ؤ بل مست په میخانی ؤ
څوك ښکلی لکه شمعه څوك ړوند لکه پروانه
صوفي په طریقت کې مست ښکاری په حیرت کی
آسمان په ژړا سر شو هم ځمکه شوه لړزانه
هر پانه کی حکمت شو هر جام کی شریعت شو
چی پوه په حقیقت شو نادانه شو نادانه
یو ویل چی دا جنت دی بل وی چی محبت دی
ښکاره چی حقیقت شو افسانه شو افسانه
چا لاس کی وؤ جامونه چا خوله کی آزانونه
دا جاته شوه روښانه چی څوك شوله یکدانه
څوك غرق په عبادت کی څوك غرق په محبت کی
څوك خاندي په وصلت کی څوك تښتي له خندانه
یو نوم یی دلیلا کړ بل نوم یی د شیدا کړ
نوم لاړود مجنون شو قیس ورك شو له خپل حانه
سوزونه او سازونه معشوق ؤ مکیزونه
عاشق ؤ نیازونه ښکلا مینه یی شانه

یو ځای کې عارفان ؤ بل ځای کی عاشقان ؤ
تسبوح سره پیر راغلی مرید پروت په خمخانه
محمود په پاچایۍ کې ایاز په غلامۍ کې
بهلول په ملنګۍ کې بیګانه شو بیګانه
حافظ لاړ خرابات ته سعدی لاړ مناجات ته
دا دواړه مقامات ته جانانه شوه جانانه
هم شمس او قمر دواړه په مینه شوه ترغاړه
مدهوشه سره واړه دیوانه شو دیوانه
راغلې له کعبی ؤ د ښکلو په وعدې ؤ
یو عشق ته په سجدی ؤ مستانه شو مستانه
ساقی لاس کې جامونه سر ګرم ؤ بزمونه
ټول ستوری په رقص راغلل سپوږمی شنه له خندانه
یو شمس شولو دیوانه بل بلخ کی شو مستانه
دا دواړه شوه افسانه پیمانه په پیمانه
یو خواجه عبدالله ؤ تل سوال کې له الله ؤ
منطق کې یی همتا ؤ دردانه شو دردانه
تلاش تلاش د ژوند ؤ په ژوند کی د عشق خوند ؤ
طبیعت کې یی هر رنګ ؤ بیځانه شو له ځانه
چی ستوري شوۀ راسکته آسمان شو ملامته
پرده یی په مخ راغله چی سرۀ شوه له حیانه

څوک تللی ؤ کعبی ته څوک تللی میخانی ته
«سارا» ستا ارادی تـه حیرانه شوه حیرانه

گل دی بهتر له ځان بهتر نه لری
د لاس آرا غیر له ساغر نه لری
بعضی وخت وینم خوشالي د دریاب
چی همیش دا صدف گوهر نه لری
په کلستان کی غنیمت گڼه وخت
بلی هفتی ته گل ثمر نه لري
د عاشق خواست گوره دمینی لارکې
بیله ژړانه بل هنر نه لري
که د معشوق په کور ځوك سر درون کړي
عجایب لار ده مگر سر نه لري
که ځوك همدرس د محبت د درس شي
نایاب د عشق علم دفتر نه لري
په میخانه کې چی ځوك می خوري همیش
ښکلا د مخ یی هیڅ زیورنه لري
شیخه راپاڅه میخانی لوری ځه
هسی شراب گوره کوثر نه لري
هسی لعل گوره په زرین جام کې دی
که یی بیخي چاته هیح زرنه لري
ساقي شراب ته بی خماره راکړه
هغه چی ماته درد د سر نه لري

د خدای په نوم چی تن می هسی بت دی
چی بت خانه کې یی آزر نه لري

د زړه له کومی د سلطان بنده یم
په ما نظر که د چاکر نه لري

که د «سارا» شعر ته غلط وایي څوک
هغه هم مینه په گوهر نه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ویل زړه می دی ورکړی — ده ویل اور کې دی سیزلې
ما ویل څه وکړم عاشق شوم — ده ویل ځان دی کړولې
ما ویل پوه نه شوم ناپوه وم — ده ویل ژوند دې دی پلورلې
ما ویل اوس پسی ژړیږم — ویل ابداً ژړیدلې
ما ویل اوس می څوروی تل — ویل خوبانو رواج کړی
ما ویل کاشکی مرک یو دم وای — ده ویل ورو ورو دی منلې
ما ویل نور په نفس راغلم — ویل راځی نه یی راغلې
ما ویل څوک می چاره گر دی — ده ویل مرگ خو تښتیدلې
ما ویل چیرته به یی مونده کړم — ویل بیابان کی مجنون وړې

ما ویل زه «سارا» خو مرمه
ده ویل بند دی دی ترلې

چی زما په کور کی ستا قدم ولگید
په زخمی زړه کې اغزی سم ولگید
په دی مانا چی ژوند بدل شو زما
په ډیر غمو د میني غم ولگید
دا ډیر دردونه یی په شا واړول
چی خوړ، آواز می د همدم ولگید
لکه چی ما سره یي رنحونه نیم کړل
هسی می سوچ کې دا صنم ولگید
«سارا» چی مینه دی دوکه نکړي نن
پس له کلو نه دي چی دم ولیګد

سترګي تاته نه ګوري کتی نه شي
ستا مینه حیا شوه غورځیدی نه شي

شا او خوا پیره د رقیبانو ده
شونډي وچی شوي مسیدې نه شي

خله می رابولي خپلی غیږی ته
شرم د پښتو دی چی درتلای نه شي

ستا غوسه په مینه قبلومه زه
دا خو زما په مینه کی کمی نه شي

ښنده چی هوسی شي په دامونو کی
داد میني هود دی تښتیدی نه شي

تاته کیږجنه «سارا» ښکاري نن
ستا د عشق طوفان ته تمیدی نه شي

لویه خبر ده وره خو نه ده

تا ته ساده ښکاري ساده خو نه ده

آشنا می ولی ما نږیږن دي رانه

وایه چی کړي یی ګیله خو نه ده

ساقی ته ولی وچ ولاړیی راته

دسترګو اوښکې دي پیاله خو نه ده

د نیمخوا مینی کورګی دي پکی

بیلتونه مه راځه دیره خونه ده

چی د هر کور بله ډیوه مړهٔ کوي

وایه صبا دي اندیښنه خو نه ده

ماسره ستا د بلی ورځی غم دي

تاته پلمهٔ ښکاری پلمه خو نه ده

د زړګی کور کې مې یو ګل ښکاري

نامرده میشکوه باغچه خو نه ده

«سارا» په ډاګه درته وایی واوره

د مینی کار دی څه لانجه خو نه ده

۱۳۶۹/۱۰/۳

تصور راته تصویر شو په لیمو کی
خپی می بندی د پښتو په زنځیرو کی

عقل هوش می دادستور دی رانه وړی
که یی هر څومره خوندي کړم په بنو کی

هر ساعت چی د فلك ظالم له لاسه
د شفق بی رحمی وینمه پیالوکی

دا سرخي یی د شفق دوینو رنگ دی
کنی زیب کا چی داوی په اننگو کی

د ساقی لاس ته ناڅاپه سترگی واوړی
را په یاد شي ستا بیلتون په زولنو کی

چی بنکړي د«سارا» شرنگ کړي جتکه وخوری
چی مات نشي په دستور د پښتنو کی

بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي

شپه یم چی لمرنه رسي بیتا په سرنه رسي
ته خوږ دلبری ځما ځان او ځګر یی ځما
نور البصری ځما شمس او قمر یی ځما
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

ته ځما خواب وخوریی ته ځما راحت بستر یی
ته ځما ویښ سحر یی ځما سر تاج سرور یی
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

باغ حرم می ته یی زړه ته بیغم می ته یی
داغ ته مرحم می ته یی محبوب صنم می ته یی
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

که نه یی غم لرم یو لوی ماتم لرم
سترګو کی نم لرم دروغ چی صنم لرم
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

څما جنت ته یی   څما محبت ته یی
څما کرامت ته یی   څما همت ته یی
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

دم او قدم می ته یی   د خیال همدم می ته یی
ښادي او غم می ته یی   خوله کې هردم می ته یی
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

سترګو ته نور شوی ته   زړه ته سُرور شوی ته
روح په مُرور شوی ته   ځان ته ضرور شوی ته
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

څما شباب شولی   دعشق کتاب شولی
جهان ته تاب شولی   ماته عتاب شولي
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

ته د ظلمت نښه یی   د عدالت نښه یی
ته د غفلت نښه یی   د عبادت نښه یی
بیله هرچا په سر رسي
بیتا په سرنه رسي
* * *

ځما هر څه یی ته   هم بد هم ښه یی ته
اختیار کې نه یی ته   ځما په څه یی ته
بیله رچا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

ځما ثمرته یی   آب کوثر ته یی
ژوند ته می زر ته یی   کور ته می لمر ته یی
بیله هرچا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

وصل ته باغ ته یی   هجران کی داغ ته یی
روح ته فراغ ته یی   فکر او ددماغ ته یی
بیه هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

شمس شه رڼا غواړم   خپله دنیا غواړم
تا غواړم تا غواړم   تاته «سارا غواړم
بیله هر چاپه سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *
۶/۱۰/۱۳۶۶

په کومو سترګو چې تا ماته کتل

ما به هغو سترګو کې تاته کتل

ولې د زړه په حال واقف نه شولې

پیوند د سترګو ؤ تا چاته کتل

ما د رقیب له ویرې ځان غولا وه

تاولې هو ځما یاناته کتل

دلته رموز ؤ ته غصه شوې ولې؟

په رمازه کې تا سلاته کتل

زه نه پوهیرم که ته ډیر پوهیږې

منم چې ډوب وې ما حیاته کتل

ښتنې سترګې مې وې څکه تیتې

ما معاشرې ته تا «سارا» ته کتل

۱۱/۱۲/۱۹۹۳

مینه د یار می شوه غم غم غم
رقیب می وژنی هر دم دم دم
بیله تا یاره خپل ځان څه کوم
ځان لاته پریږده جهان څه کوم
بی له تا ژوند شو ماتم تم تم
ستا په مینه کی لیونۍ ومه زه
اور د محبت کی سپیلنۍ ومه زه
سترګو نه می اوښکی ځي نم نم نم
اوښکی می بهیږي بهیږي تل
زړه چی می کړیږی کړیږی تل
عمر د سارا شولو کم کم کم
رقیب می وژنی هر دم دم دم

ستا په وصال کې چې هجران وینمه
لکه سپرلي کی چې خزان وینمه
هسې سڼکاریږی چې جهان خفه دی
چې می خفه د زړه آرمان وینمه
یو سپیلنې رانه جوړې شوی اورکې
چې دی د مینی ډیرګلان وینمه
زه سرګردانه پخپل ګل پسی یم
تاته چې ګورم خپل جانان وینمه
له مانه ورك دی چیرته یی ولتوم
هر خواته ګورمه زندان وینمه
زما مذهب کې خو یوه مینه ده
که داسی نوی ډیر شیان وینمه
سارا په دی آزمون بری اخلمه
زه خپل مجنون په بیاڼان وینمه

سترگو ته دی ووایه چی ماته کتل مه کوه
دی لوړو ژوروکې مزل ته تکل مه کوه
دا چی خندول یی گران ژړل ورته آسانه دي
سوچ ته یی خزانه په سپرلي کې راتلل مه کوه
نه به شي څما ستا دنیا بیله څما بیله ده
ما سره بی وخته په هر لارکې مزل مه کوه
دردېکی نڅا کوي په سوز اوسازکی ژوند څما
مه خوره چورلکونه ته غورځنك په یو پل مه کوه
زه په یو نازك تار د خپل ذهن تړل شوی یم
سترې به شی پریزده پرې گران دی تړل مه کوه
زه په ډیر وروکي لفظ ځلور ټکو ژوندون کوم
لور نظر دی خپل که د سارا یې وژل مه کوه

ستا یه یاد

هغه چی ته به راشی زه به نه یم
که یم خو هسی، د کاته به نه یم

یا به ړنده له دی جهانه یمه
یا به لوېدلی لمرخاته به نه یم

دغه چی اوس دی انتظار باسمه
داسی به ته یی او دا زه به نه یم

له ځان سره به کله کله وایی
کاشکی چی ته وای همدا ته به نه یم

هسی «سارا» سره هجران انتظار
دواړه یوشوی نو خسته به نه یم؟

کرځم میخانو کې خرابو کې د رندانو
اوس یم تړل شوی په زنځیر د میخوارانو

نور می د شیخی له زاهدی نه په توبوتوبه
ورکه یی کړه لار لاړو په لار د گمراهانو

باسم انتظار که ساقي راکي جام د میو
وبه یی ځلم په سرو لبو په خیال کی د چشمانو

څومره به ژړیږم په هجران کی نه پوهیرم
کله به د وصل غږ په ماوشي یارانو

ستا د عشق په نوم چه حقیقت کی لیونی شومه
خیر سارا امید کړه په احمد د مینانو

کاشکی ما نه وای لیدلای
غرړه می نه وای اوریدلای
ورنه . لری لری تللای
چه له ده نه ورکیدلای
پته مینه می ساتلای
هیچا هیچا نه لیدلای
زړه می تور شولو له مینی
چی له مینی تستیدلای
یوه زه وای یو جونګړه
چی ستا غم می نه لیدلای
نه دی غم وای نه دی درد وای
نه هجران چی ځوریدلای
کاشکې لری وای له غمه
نه بیلتون کې کړیدلای
د ځوانی عمر خزان شو
«سارا» ژوند دی دهجران شو

ما د عمرونو حقیقت واخیست
تا رانه لاس په دی ساعت واخیست

ما ویل چی څومره به اوږده شی مینه
څومره دی ژر رانه رخصت واخیست

په بزدلی دې راته زړه پریښوده
په ناکامی دی فراغت واخیست

څومره دی ډیری واسطی کړی پیدا
زه چی راضي شوم تا مهلت واخیست

یو تجربه می بله زیاته شوله
چی ورو قدم کې دی سرعت واخیست

بیام ته استاد څما د وفا شوی ثابت
ځکه قلم نه مي فرصت واخیست

که می سوزونه په سازو شوه بدل
خو ستاله مینی می عبرت واخیست

زړه خو می نشته بیا بئ چاته ورکم
نن می بی زړه ځانته نهضت واخیست

یوسف به خلاص دمجبوری له ژوند شي
که له عزیز نه یی عداوت واخیست

اوس خود مصر په کوځو کی غږ دی
چی زلیخا عشق کی تهمت واخیست

نه به ښایسته یوسف نه عشق شي پیدا
خو ما «سارا» تری صداقت واخیست

۲۶/۱۲/۹۵

غم د جانان می په گیلو کله ځي
د هجر داغ می په سلگو کله ځي

ساقي ته راوړه لږ شراب د مینی
د بیلتانه درد په نیشو کله ځي

په میکده کې که سر ننباسم
ځان غولول په میکدو کله ځي

د سترگو جام می ستا یادیږي گله
هغه نشه می په خوبو کله ځي

هسی درد زه چی بی درمانه لرم
په دا داروو او دمو کله ځي

که د سارا روح ته راحت غواړی ځوك
د «سارا» روح بی له لیدو کله ځي

۱۶/۶/۱۳۶۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

مه ځه چې تا پسې ژړېږمه — تم شه چې تا سره لوبېږمه
هیلې مې زړه ته سلسلې جوړوي — پوره کېدو ته یې هوسېږمه
د مینې ګل په مسیدو ښکاري — خزان ته یې مه پرېږده مړه کېږمه
ته چې لماځې زه بیتا څه وکم — خیال کې هجران سره کړېږمه
پدې خو پوښه جدایي دوزخ دی — اوس په دنیا پکې سوزېږمه
تا چې ځما له کلي کډه وکړه — روح مې له تن ځي روانېږمه
پدې وران کلي کې به څوک واوسې — چې بیله تا به زه اوسېږمه

تا سره روح ځما له تنه ځي نن
که لاړشي زه سارا ورکېږمه

۱/۳/۱۳۶۲

PROPERTY OF ACKU 7032

کاشکی لیونی وای چی دنیا نه بی پروا وای
گرځیدی په غروکې یو موجوده د صحرا وای

نه می کور او کلی پیژندلی نه د خلکو وای
نه می وچ لامده لیدی په سترگو نابینا وای

نه د چا په غم کی وای نه ځا غم د چا زړه کې
نه د چا قفس کې اوسیدلې نه رها وای

یا خو چی ډیوه د ماښامونو د شاعر وای زه
یا د ماښام سترگه په آسمان کې یا صبا وای

ژوندکی می اختیاروای لکه بوټی په صحراکې شین
هر څه چی راتلل په ما زغمل می د بیدیا وای

کاشکی لیونی وای چی انسان سره می غم نه وای
نه د بیلتانه ژړا نه هجر د «سارا» وای

ما ویل ای شمعی دا ولی هسی ژړای
دې ویل نه گوري چی ورو ورو تته کیږم

ما ویل ولی دی خندا په رڼا پلوری
دې ویل صبر چی پتنگ ویلی کیږم

ما ویل ولی بیا قاتله د خپل یار شوی
دی ویل مینه چی یوه شی محوه کیږم

ما ویل دا څنکه دنیا ده ستا د مینی
دی ویل زه خپلی دنیا ته رڼا کیږم

ما ویل ستا خپلی دنیا کې پتنگ شته دی
دی ویل هوزه هم هغه ته هوسیږم

ما ویل بیا به هلته څه ورسره وکړی
دی ویل ژوند مو سره یو دی خوشحالیږم

ما ویل دا څنگه فنا څنکه بقا ده
دی ویل زه هم په حیرت یم نه پوهیږم

ما ویل ماتم د نارام روح آرام راکړه
دی ویل زه هم د «سارا» ژوند ته ژړیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو شمع می تصور کې ستا د مینې کړلو بل
رڼا یې کائیناتو کې خوره شوه په یو ځل
په ستورو کې خوره شوه تماشا زما د مینې
یو زه شوم وفا داره چې جهان راته کتل
جونګړه می د سین په غاړه جوړه کړه ځنګله کې
رڼا کې د سپورمې می ښکلي مخ لید لکه ګل
غذا می وه ستا مینه او اوبه می خپلې اوښکې
عجیبه فلسفه کې چورلیدم لکه بلبل
دنیا می وه رنګینه په وسوزونو او سازونو
یو ژوند ؤچې دسین څپوکې ورروسته وړاندې تلل
دا ته وې او که ژوند ؤ راته خوږ چې ټول جهان شو
خوازه ترخه می خوښ شوه هم ژړل هم می خندل
زه تا پسې روانه مرګی ما پسې روان
په دې مقابله کې زده کړه ما دغم زغمل
د سین هره څپه راته د تیر ژوند افسانه شوه
وږمه ورپسې راغله ویل امید کړه په ازل
نغمې وې د مرغانو عظمتونه وو دغرونو
د ونو مقامونه په هر پاڼه یې لیکل
تیر شوي په دوی باندې خزانونه بهارونه
سبق یې ماته راکړو سوز او سازکی پایدل

عجیبه فلسفه ده هسی نوم ئی دی ستا مینه
که څوك پکی اوسیږی که راځی او که تری تلل

که غم دی که ښادي ده یو تلاش د محبت دی
ژړا ده که خندا ده ورکول که راکول

دا بحر دی بهیږی زما او ستا د مینی کور دی
زه ژاړم درنه غواړم په دی غاړه یو محل

تا زما د ضد دپاره محل جوړ په افسانه کړ
ستا مینی داسی یوړم چی ستا غیر: تاج محل شوه

آواز د سین د غرو په انعکاس کی راغی غوږته
چپه را باندی راغله او په مایی وخندل

ویل تیردی کړه دیرش کاله دری دپاسه لاهوس کړی
راپاڅه مازدیگر دی بلبل تا باندي ژړل

«سارا» په صحرا سر شوه څو منزل یی دی ورك کړی
قدرت ته په حیرت شوه چی دا څنگه جوړول

چی تصور کې می دنیا جوړیدی
څومره به ښه وای چی رښتیا جوړیدی

هره لمحه می په تور تم د بیلتون
په انتظار که می صبا جوړیدی

څما تخلیق عجیب قانون جوړکړی
چی په ژړا کی یی خندا جوړیدی

ما به له خلکو نه تل پټ ساتلی
که می په وسه کې همدا جوړیدی

لمر او سپوږمی به ستا حسرت خوړلو
د زړه په کور که می رڼا جوړیدی

د سیند څپو سره به تل خندیدی
که په ځنګلو کې می پناه جوړیدی

ستورو به څما په لمن سر ایښودی
که می خالونه په سیما جوړیدی

چا به د چانه ګیله نه کولی
که په رښتیا ژوند د «سارا» جوړیدی

په زړکی دی ده مینه که سور اور دی پکی
چی سترګو ته دی ګورمه یو شور دی پکی

چی تا ته یی ثابته کړم نو سترګو ته می ګوره
ته ګوره چی د چا سپکلی انځور دی پکی

په مینه راته ګوره بانه ونه ځمبوي
شي وران به چی زما د مینی کور دی پکی

پوهیږم چی می بخت د غم سیلی په څپو یوړ
څه وکړمه ناترس بیلتون یو زور دی پکی

خبره د هر کس ناکس که وړم نه می خوښیږي
نو ځکه چی له مینی می زړه تور دی پکی

دا ستا مینه می خوښه ده والله که ته پوهیږی
له تانه که یی غواړم خو پیغور دی پکی

که سل ځله زړه ښه کم چی ساقی نه دا جام واخلم
پښتو کی یو پیاله ده جام نسکور دی پکی

ستا مینه لیونۍ ده او که زه یی لیونۍ کړم
«سارا» ستا پاکه مینه هسی پور دی پکی

نن می ستا سترگو کی نشه ولیده
خدایږو نشه مي پښتنه ولیده

چی تنکی مینی پکي کور جوړ کړی
نن مي ها کور کې میکده ولیده

څومره خپه شوم چی پری پوه نشومه
چی می ستا سترگو کی پیاله ولیده

ما په تندی باندي خال تاته کیښود
تا ویل چی ما پکې کعبه ولیده

په زړه کی دار په سترگو گورمه درته
ښه شوه چی خوله کې می توبه ولیده

ساغر می راوړلو چی مات یی نه کړي
«سارا» ستا سترکو کې بانه ولیده

ستا په یاد

چی پیدا شومه زنده شوم   بیا اسیره د بنده شوم
لاس او خپی می دي تړلي   په سرو سترگو می ژړلي
زړه گوگل کي کړیدلي
له غمازه ژړیدلي
ژبه گونگه شوه په خوله کې   غوږ می کوڼ شو په هرپله کې
یا کوچړ د دامانو وای   چی کږدی می په دښتو وای
یا شاهین د هسکو غرو وای
یا په غاړه د رودو وای
یا هوسۍ د دامانو وای   یا طوطی د شنو باغو وای
یا زیږ ځوان د پښتنو وای   یا وحشی دښو ځنگلو وای
پښتنه پیغله وای ناسته
تور پیکی می وای آراسته
پاک شپونکي سره می ژوند وای   چی می هلته د ژوند خوند وای
چی حغستلی می په غره کی   پاکه مینه می په زړه کی
دا بی سره می غږ وای
در مو می راته بړوای
د ماښام په آذانو کې   راروانه په ځنگلو کی
دانگ په لاس تن کی کوسۍ وای
پڼ په خوله کې گونگوسۍ وای

ورو ورو تلی د کږدی لورته　　یا جونګړی ته یا کورته
راختلی چی سپوږمی وای　　د مابنام په ګوله ګی وای
چی له لری می په غوږ وای　　د شپونکي د شپیلۍ غږ وای
پوه به نه شی په بل خوند　　څومره خوند کړی آزاد ژوند

څومره خوند پخپل زړه ژوند کړي
د «سارا» ژوند به څه خوند کړي

ستا د یادونو سره لوبي کوم
د غم خیالونو سره لوبي کوم

کله چی وران گور د آشنا وینمه
هاسات غمونو سره لوبی کوم

زړه چی را تنک شی تنی وسپرمه
د پرهرونو سره لوبي کوم

کله ستا مینه خندوی می خیال کی
کله وختونو سره لوبي کوم

وختونه څرنکه په بیړه تیر شول
چی د سوچونو سره لوبي کوم

چی زنگوی می د بیلتون غیږه کی
ستا د تالونو سره لوبي کوم

دغه دردونه له «سارا» نه نه حي
چی له دردونو سره لوبي کوم

هغه چی زه یی هر زمان وخوړم
چاته به وایم چی جانان وخوړم

له ځوانی مځکی چا زړتوب لیدلی
مځکی له وصله دي هجران وخوړم

خلك دي ډير دي دجنت په تمه
زه دي دوزخ په دي جهان وخوړم

زه دي ګلونه د سپرلي څه کوم
چی په سپرلي کي دي خزان وخوړم

ستا د خزان خبر سپرلي کی راغی
ستا د لیدو تږي ارمان وخوړم

زه دي دیدن په تمه تمه ناسته
په انتظار کي دي زمان وخوړم

هغه سات رانغی چی ته به راشی
«سارا» امید کي زړه نادان وخوړم

هم په کتو هم نه کتو کې مرمه
لکه ډیوه په ادیرو کې مرمه

ماته ستا مینه کی حیا رقیب شوه
څکه دستور د پښتنو کې مرمه

په پسرلي کې می خزان لتهوم
بیلتونه ستا په ناکردو کې مرمه

د مینی غبر خوبي په مینه اورم
چی ورتلی نه شم حسرتو کې مرمه

چی می د خیال په غیږ کی تنگه نیسې
د طوفانی مینی څپو کې مرمه

«سارا» له لری نه ستا مینه سوزي
څکه نژدې خو په نشو کې مرمه

چې پیدا په دی دنیا شوم | ځنکه درد سره آشنا شوم
له ازله مې دا برخه | چې دا ستا په مشغولا شوم

د پاپل اول قدم کې | محبت سره یکتا شوم
په دویم قدم ستا لور ته | د هر چا ځخه سیوا شوم

په دریم قدم دعشق کې | په لټون کی د وفا شوم
څلورم قدم می دا ؤ | د هجران نه په ژړا شوم

په پنځم قدم له هر چا | بیګانه په دی دنیا شوم
په شپږم قدم د وصل | د یو شپې په تمنا شوم

چې په اووم قدم داخل شوم | د سترو بډو نه جدا شوم
په اتم قدم می سترګی | انتظار د دورنما شوم

په نهم قدم بی هوشه | او بی خوبه تر سبا شوم
په لسم قدم آرمان کې | دیو ستوری په ثنا شوم

چې دلسو نه یو زیات شو | د یوه نوم په وینا شوم
دوولسم کی چې داخل شوم | خپل هدف ته با وفا شوم

لوی دفتر می ځانته جوړ کړ | چې روانه په بیدیا شوم
پخپل خیال کې ګرځیدمه | چې له هر شی نه سیوا شوم

پە تعلیم دغشق سینگار شوم خال او خط کې یې زیبا شوم
چې مې خوند د هجران ولید نور لە هر شی بی پروا شوم

چې دمینی درس مې ولوست پە تقدیر باندی عالی شوم
چې د عشق څپیره راغلە زما پە مخ مخ پە یکتا شوم

پە کچکول دقناعت کې د دادرست جهان پادشاه شوم
زە د خپل خیال پە جونگړه د بی زړونو شاهنشاه شوم

د زرگونو غم د پاسە هم بامهر هم با وفا شوم
د خپل خیال پە هوا لاړم چې پە ټول جهان رسوا شوم

ژوند مې ټول شو مینە مینە
باوفا تاتە «سارا» شوم

ستا پە یاد

يه قلمه څه دي زړه کې دي اوس وايه !
د جانان د مخ ډيوه راته ښه ستايه !
ته تسکين زما د قلم زړکی شه
ښی خوږی خوږی خبری راته ښايه !
چی په ژمنه او وفا پاندی ولاړ دی
د هغه آشنا په مينه راکه رايه !
هيڅ تاثير دا نصيحت د ناصح نه کړي
ځکه شيخ دزمانی شولو بد رايه

يه قلمه ! ته همراز شوي تسل راکړه
«سارا» اوري ورته ووايه له ورايه !

تیر دی څه په زړه کې شول آشنا راته
درځ چی می په زړه کی شولو بیا راته

سترکی دي خوب راته سنکاره وایی
زما سترګو کې سوال ډیر شولو بیا راته

شین آسمان کی وریځ د باران نه سنکاری
دا ځلی به نه اوری رښتیا راته

ډکه پیمانه که بیا چپه شوله
مات به شي ساغر په دي دنیا راته

عشق خو بهانه راته د مرګ سنکاری
وایی جهان خوشی کړه «سارا» راته

سحرگه وه د شبنم اوښکی باران وي
راتوی شوي د گلرخ په زنخدان وي

ما ویل څه دي اوریدلي چی ژړیږی
ده ویل هی افسوس عاشق یی خو نادان وي

په حیرت یم چی ما ولي تپوس وکړ
زما څواب کې چی بی صبره افسوس وکړ

پوه شوم زه چی «سارا» عمر دی برباد کړ
چی عاشق دی په تپوس باندی ناښاد کړ

سترګی په وره کې انتظار لرم
لکه په ګلو کې چی خار لرم

دومره الفت باندی دی څه وکمه
چی تصور ته دی تلوار لرم

چی دی لیدوته هوسیږم څومره
همره وصال ته پټ اسرار لرم

پلوزله ستورو نه په شپه کی ډك کم
سبا په وریځ آسمان بیمار لرم

مینی دی مانه زلیخا جوړه کړه
کچکول په لاس سترګی په لار لرم

کنعانی مینی دی بی واکه کړمه
اوس د یو آه سره انګار لرم

صبر به څنکه ته «سارا» ته وزکړی
زه پخپل مینی اعتبار لرم

ستا به یاد

چی تصور کی دی تصویر ته یو نظر شم آشنا
لکه قدم چی بی اختیاره ېزدم ابتر شم آشنا

څوك به دشمڼ شغلو ته وگوري په هسكو ستركو
بغیر له دی چی دی هم نوعه لکه لمر شم آشنا

تا کله هم په آئینه کې خپل جمال لیدلی ؟
چی ته سیلی شی راته خود به در په در شم آشنا

زما په ستركو کی ماښام د غریبانو ستوری
ورك به شی ستا رڼا ده ډیره څنکه درشم آشنا

مقام دی مه ټیټوه لاس لږ د امداد را که
دومره می پوی کړه چی خبر په سر او بر شم آشنا

هر غم او درد جهان رنگین جمال رنگین وینمه
څومره ښکلا دطبیعت .ده که خبر شم آشنا

لږ شان می پوی کړه چی عذاب د تنهایی وزغمم
دوزخ به ښه وی که وصال سره دی در شم آشنا

په دی کم زوري انسان نور لاڅه ستم کوی ته
«سارا» لږ پریږده چی پردیؤ نه در بهر شم آشنا

خوار شی رقیبه څه دی ښه جوړه کړه
په نوم د اجر دي بانه جوړه کړه

ستا خو هدف د خپل ذاتی ګټی ؤ
پکی دی څما نوم پښتنه جوړه کړه

دزره په کور کې می یو کور د مینی
تا د بیلتون پکی دیره جوړه کړه

تا د پښتو د جهالت په نامه
ماته د عمر اندیښنه جوړه کړه

ګله حیا کله یی دود او دستور
ښه په شریکه دي پلمه جوړه کړه

رقیبه وسوزی ایره شې
ماته دی ټول عمر لانجه جوړه کړه

وسوه «سارا» د روایاتو په اور
ماښام بیلتون ترینه ډیوه جوړه کړه

د زړه فیصله داده چی ګیلو ته به درځم
هجران یمه ځپلی فریادو ته به درځم

بغیر له رقیبا نومي پیره په لاره نشته
تکل د مینی هوډ دي چی کیسو ته به درځم

ایرو کی یو سپرغی یمه لمبو کی نه ځایږم
اوس جوړه که لمبه شومه لمبو ته به درځم

کاروان د منزلونو شوم روانه یم په مخه
شوګیر بی خوبه کړي یم خوبو ته به درځم

پوهیږم رسیدو ته می د مینی لار اوږده ده
ستا مینه بدرګه شوه پسرلو ته به درځم

«سارا» دوخت قاضي چی په تازه ؟ نه دی خوږ کړی
ګیله به له چانکړی خو میلوته به درځم

تاته خو په سترګو کې بل چا غمونه ایښي دي
ماته خو همتا په زړه کې سخت داغونه ایښي دي

اوس خویم حیرانه ستا علاج که خپل علاج وکړم
ماته خو علاج کي خپل آشنا دامونه ایښي دي

ماته خو دا مینه په آغاز او ختمیدو شوله
ځکه چی پښتو دا نا روا دودونه ایښي دي

اوس تری اووښتی نشم که واوړم لیونو سره
هسی خوږی ماته د ژوندون دردونه ایښي دي

پریږده چی یاغي می دغه مینه ترقیامته شي
ځکه بی انصافو ورته دا قیدونه ایښي دي

هر کړی می خولی ته یوه آه بله لمبه ګرځی
دی بله لمبه کې یی عجیب سازونه ایښي دي

څومره بندیزونه د اشنا مینه کي وینمه
دا آغاز «شارا» انجام کي څه سوچونه ایښي دی

سترگو می رنگ واخیست دتورو شپونه
ستا د وصلت د انتظار لمحونه

تا د صبا په امید قتل کرمه
لکه شبنم څاڅم د گل خوش بونه

لکه تور داغ د غاټول زړه کي ښکاري
دا غلی زړه ژاړی دا ستا د تلونه

د خزان رنګ زیړه گونه کي ښکاري
دا وچی پاڼی د بیلتون راتلونه

پریشانی زلفی د ماښام نښه ده
د ډیوي اوښکه ده د لمر لویدونه

د «سارا» زړه د ماښامونو ډیوی
تاته ژړیږی، شومه دم دردوونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

أ

هسی غمونه راته ستا پاتی شول
چی می دا غونه د آشنا پاتی شول
زړه می نری نری خوږیږي یاره
چی آرمانونه راته بیا پاتی شول
چی تیر وختونه دی آشنا یادوم
د بیلتانه دردونه ځما پاتی شول
تیر پسرلی به بیا په خوب ووینی
دا امیدونه د دنیا پاتی شول
څومره دی غم څومره دی درد دی گله
چی دغه ټول راته «سارا» پاتی شول

نه چی په زړه کې دی څه بیا سبکاري
د قلم ژبه په وینا سبکاري
څه دي پټ کړي دي په ډاګه یی وایه
ګرځی ککوکی دی ژړا سبکاري
دسترګو کسي می ستا کور شو ګله
څله دی سترګو ویل چی دا سبکاري
اوس به بانه راته په څه کوی ته
چی دغه توله ستا ادا سبکاري
دا سلسلی د مینی څله څیړی
په دا رمزونو کی خو ستا سبکاري
خیال کی کیسی د مینی اورمه نن
نه چی جفا راته وفا سبکاری
بس دی بیلتون سره نور پریکړه وکړه
نن په موسکا درته «سارا» سبکاري

چی له حیا پر ما خولی راځی
ته راته وایی چی ولی راځی؟
لکه شبنم چی په گلونو اوری
دا ستا له خوا پما وږمی راځي
حیرت می یوسي بل جهان ته گله
چی ستا د مینی ولولی راځی
چی د .لاسو زنحیر چاپیر شي له ما
خولی ته بی واره می گیلی راځي
چی ستا د غیږی سمندر می یوسي
سارا ته هیلو کې لانجی راځی

بیا می دا ماشوم زړکی ژړیږی نن
ناز کوي مياز بين غواړي کړيږي نن

تش ګوګل کی غورځي په ترپکو دی
یار پسی سلګی وهي زوریږي نن

غواړي بی وفا آشنا چی تللی دی
هر خوا لالهناد پسی ګرځیږی نن

ژاړی هوسیږي آرماني ښکاري
ډوب په سمندر کی معلومیږي نن

ویښه به وي پاتی تر سهاره نن
ډیوه دماښامونو می مړه کیږي نن

جوړ می ورته تال کړو د فکرونونه
زانګي دی «سارا چی پی زنګیږی نن

ستا په یاد

زليخا شومه د مصر په کوڅو کې
گيلي اورم د الزام په زولنو کې

د يوسف د محبت سره آشنا شوم
گرحم ورکه يم پخپلو او پردو کې

حه به وايم حقيقت چاته معلوم دی
نامعلومه شان منزل دی په مزلو کې

په الزام د عشق اخته شوم څه به وايم
ړويه شوي يمه ويښه په خوبو کې

نه يو لاره نه گودر راته معلوم دی
کله غرو کې په سوچو کله ځنگلو کې

ستا د مينی سوز او ساز راته محل شو
نور جهان شومه د مينی په خيالو کې

که ستا ډيره مجبوری وي خدای دی مل شه
د «سارا» ځای شو آخر ستا قدمو کې

خولی ته مې بيا چی نن ګیلی راځي
ستا د غمونو سلسلې راځي

لکه ورزمه د صبا يی چی آشنا
دا ستا له خوانه ولولی راځي

د بيلتانه ظالم له لاسه می زړه
وايی پښتو کې حوصلی راځي

دغه دستور مې زړه تنګ کړی ګله
لکه ساه خيژي او خولی راځي

دومره حسوده ستا د مينی يمه
که د رقيب پتا ورزمي راځی

د «سارا» زړه يي قبلولی نه شي
که دي پر بل سترګي خوږی راځی

چې مې زړه راته تسل ستا په کتو شي
يو څو ځاځکي مې له سترګو په وتوشي
چې پيالۍ راته لبريزه شي جام جام شي
هله پوه شمه رقيب ته يار په تلوشي
بيا لمن له ستورو ډکه کم ماښام کې
تصور مې په لتهون کې ستا د پلو شي
چې مې هيلې د ماشوم په شانې ترپي
ستا د غيرۍ په احساس ساه په ختو شي

د ساقي نه مې لاجام اخيستی نه وي
سور شفق داغ د «سارا» په اننګو شي

په سپېڅلي لمن هسې تهمتي شوم
اوس د شمعې په شان تته مهبتي شوم

هر اوښکه مې رڼا د حقیقت شوه
هر لمحه کې د ژوندون خوږه هستي شوم

مانه څله امتحان اخلې د مینې
ستا له پاره زه پښتو نشه مستي شوم

که دانه منې نو سترګوته مې ګوره
چې تصویر ستا راسره که د پردي شوم

ما «سارا» تالا والا د نیا دولت کړه
چې راګیره ستا دعشق په بې وسي شوم

۲٦/۱۲/۹۵

دا عجیبه ننداره ده نوم یی مینه افسانه ده
هر تیرشوی ورته یاد دی لکه سیند څپه څپه ده

* * *

په یو مخه لاروان دی پکی کرڅه فلسفه ده
سرګردان به پکی ګرځی لږ خندا پکی پلمه ده

* * *

په ژړا نه پوره کیږی خو سوزونو کی نغمه ده
جوړوونکي سوزوونکي هم په دا هم په دغه ده

* * *

د خندا ژړایو سر دی هم یی وسوزی آیره ده
کله یی مست اولاپروا کړي کله یی ړوند کړي پروانه ده

* * *

لیونیان یی ننداره کړي څه عجیبه زمانه ده

تل تقدیر باندی الزام کړي
د «سارا» دغه بانه ده

۲۹/۱۲/۹۵

گلابو نه سپړل کیږي د اغزیو په درشل کې
له جامونونه تویږي د برېښنا په یوه ځل کې

ستوري ستوري را بهر شي د آسمان په شنه لمنه
حوصله چې ورسره شي لوی منزل وهی یو پل کې

هسې مست انسان روان شي د کاروان په لویه لاره
درته رابه وړی ګلونه درته کېږدي په اوربل کې

بې خودي به کړي آغازه کله سوز شي کله ساز شي
د «سارا» دپاره ژوند شي ستا د مینې تاج محل کې

ستا د یادونو سلسلی راځي
په خولی د مینی ترانی راځي

چی د بیلتون سره دي شپی تیروم
ناڅاپه خولی ته می ښنیری راځی

چی می د سرو سترګو تپوس وکړي څوك
ترور حالت کې څه پلمی راځی

ماته خو ستا د مینی غیږ یادیږي
غم ته بانه درد بهانی راځی

شپی می بی تا په میږتون شوی اشنا
«سارا» ورځ ورکه شوه اوس شپی راځی

ماته د مینی نه شباب راکه
لږ دی په سترګو کې شراب راکه

چی دی بانهه په بېو ولګیږي
داسی سترګک باندی خواب راکه

چی د رقیب څار نه ځان خلاص وګنم
په غلچکی نظر حساب راکه

چی په کتو کی دی نشه وده شم
شوګیرو شپوته می عذاب راکه

چی انتظار کې می دی لار څارله
«سارا» ته لږ دیدن صواب راکه

ساقي زه مست يم په چشمان دميوو
ځکه زه غوارم شي جهان دميوو
ما د غمونو باده وخوړله
ځکه ستا عشق کړمه نادان دميوو
ګوره زما دغه جونګړه کې نن
دي راټول شوي مينان دميو
که يی شاهان په جام د زرو کې خوری
ماته د سترګو جام دی جام دميوو
زه د تور بخت توری کوټی کې هميش
غوارم نشه په يو داستان دميوو
ځله «سارا» ته نصيحت کوی ته
ځی په جانان پسی په شان دميوو

چی بانېه راته په قهر شي انداز کې
په غزل می زلزله راشي په ساز کې

تزلزل راته د مینی په کور راشي
خپل محل وینمه ستا د سترکو نازکې

پام چې وران می دا دمینی محل نکړی
د بنو په زمبیدو یم اعتراض کې

ژوند او مرگ می ستا د سترگو رپ کې وینم
چې غصه شئ لا ی اور خوبښ دی گداز کې

ته چې اورشی زه لمبه لمبه د مینی
«سارا» سوز و ساز انجام شي په آغاز کې

۱۷/۹/۹۳

زړه مې غواړي لاړه شم پرواز وکم
باد شمه وږمو غوندی آواز وکم
غاړه غړی گل سره په مینه شم
ورو ورو ترینه تاوشمه آغاز وکم
وریځ شمه باران د پسرلي شمه
سنه هوا د پاڼو منځ کې ساز وکم
ورو ورو روانیږم سمندر خواته
غږ د هر څپې سره پټ راز وکم
تیره شم ساحل نه غره ته راشمه
دغه ډیرو غرو سره څه ناز وکم

دی نه هم چاپیره گرده وگرځم
لاره شم «سارا» بیا بل آغاز وکم

ای غره:

ستا د ښکار هوسۍ یمه
تا نه سپیلنۍ یمه
میني نه دې ځارشمه
چې بنده ستا داموکې یم -------- خوشبه پدې غرو کیږم
دغه لویه دښته ستا
د عشق لویه فضا ده
لایتنهایي ښکاري
ستا هجرته فنا ده
لاس په لاس کې راکه
ستا دمیني ترانو کې یم -------- خوښه پدې غرو کې یم
ځو به دواړه ځوبه
دې دنیا نه بل جهان ته
ورو ورو به رسیږو
له دې میني خپل آرمان ته
لاس تر غاړی راشه
زه «سارا» ستا په نشو کې یم
خوښه په دې غرو کې یم

په دښتو په دامانو کې		د طبیعت په منظرو کې
څما د خیال کږدی ولاړه		د سپرلي په نندارو کې
تور مې بخت توره کږدی وه		لری شوی له ښادی وه
تسلیم شوی وه ازل ته		ئمه داره دسیلی وه
چی به کله راروان شي		دغه باد به سرګردان شی
چی چپه د خیال کږدی شي		سترګی پټې له جهان شی

د «سارا» دغه خیالونه
همیشه پی خوری تپالرنه

څه ولیکمه نه پوهیږمه زه
د خپل قلم نه چې ویریږمه زه
څه ولیکمه چې قلم وایي
یا ولیکمه چې صنم وایي
یا ولیکمه د زړګي دردونه
که یې خوندي کمه داپټ رازونه
قلم خو وایي چې خندا ولیکه
زړګی مې وایي نه ژړا ولیکه
اوس د قلم د خولې خندا ولیکم
که د خپل زړه رضا ژړا ولیکم
کله د ګلو منځ کې ګډه شمه
کله اغزو سره همدمه شمه
کله بلبل وایي ګلزار ولیکه
کله ډیوه وایي انګار ولیکه
چې مې دا هوښکی په څپو راشي
هغه دم ماته سمندر جوړشي
حوصله وایي چه یو غر ولیکه
ځما د صبر پس منظر ولیکه
تحمل وایي لویه لمن
ته د کوچیانو په صحرا کې ګوره
په لویه دښته کې کږدۍ ولیکه
یا دمعصوم شپونکي شپیلۍ ولیکه
یا د سیرلیو د نارو سره سم
یا د پونکي هیاهوی سره سم

یا مازیگر یایي ماښام ولیکه
یا د شید و هغه ډك جام ولیکه
بیایی د مینی دنیاگی ته راشه
یا د جونگړی پناگی ته راشه
یایی بیلتون د تورو شپو ولیکه
یایی وصال د زیارتو ولیکه
یا د یو پاکی پستنی پیغلی چی
په سپیحلتوب کې تورپیکی سپینوي
راشه یو خدای او یو مین ولیکه
یا د هجران خزان چمن ولیکه
چی ډیوه بله شي کږدی شی رڼا
یا د شفق په بی رحمی شي صبا
بیا پت پتانه د ځنگل ولیکه
یا سترگی سیل کې د یو بل ولیکه
دواړوته گوره چی خندا کوي
څومره د یو بل نه حیا کوي
مینی ته یی گوره یو مین ولیکه
د یو بل غم کې یی غمجن ولیکه
بیلتون که راغی بیا تباه به شی
د یو بل مینه کی تباه شی
بیا نه لیدلی د «سارا» ولیکه
نه لوبیدلی نه شیدا ولیکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورغلم زندان ته دیدنو نوبار ترلی ؤ
راغلمه خپل کورته امیدونو بار ترلی ؤ

داسی می ناره کړه ای ظالمه دادی څه وکړل
وامی ورید څواب لاړو وختونو بار ترلی ؤ

کیناستمه هسی د مجبور ژوندون په سوچ کې
څکه چی عذرونو او سوالونو بار ترلی ؤ

هغه تیر وختونه او د هیلو ډک زړګی څما
ټولی نیمخوا شوي آرمانونو بار ترلی ؤ

پلنی می په زړه باندی آرمان د یو دیدن شولو
خیال کی می شپه تیره شوه خوبونو بار ترلی ؤ

اوښکی می بهه کی د سکښي ماښام ډیوی شولی
توری شپی «سارا» شاته غمونو بار ترلی ؤ

بلچرخی ۲/۹/۶۵

PROPERTY OF ARIC Established 1989
PROPERTY OF ACKU 7032

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library